

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЧЕРКАСИВОДОКАНАЛ» ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ за 2024 рік Код 03357168

1. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності

1.1. Загальна інформація про підприємство

Комунальне підприємство «Черкасиводоканал» Черкаської міської ради (далі - Підприємство), що є правонаступником Комунального підприємства «Черкасиводоканал», на підставі рішення Черкаської міської ради № 2-31 від 16.12.2010р., яке, в свою чергу, є правонаступником Державного комунального підприємства «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» на підставі рішення Черкаської міської ради № 7-30 від 19.10.2000р., і є самостійним суб'єктом господарювання, створене для задоволення суспільних та особистих потреб.

Власником та одноосібним Замовником Підприємства є територіальна громада міста Черкаси в особі Черкаської міської ради (надалі - Власник).

Органом управління Підприємства є Департамент житлово-комунального комплексу виконавчого комітету Черкаської міської ради.

Відповідно до способу утворення Підприємство є унітарним.

Підприємство є комерційним та діє з метою отримання прибутку.

Підприємство здійснює свою діяльність на принципах господарського розрахунку, власного комерційного ризику, бюджетного фінансування цільових програм прийнятих Черкаською міською радою, з правом найму працівників.

У своїй діяльності Підприємство керується Статутом, рішеннями органів місцевого самоврядування і чинним законодавством України.

Підприємство є юридичною особою з моменту державної реєстрації, має самостійний баланс, рахунки в установах банку, печатки, штампи, бланки зі своїм найменуванням.

Головною метою діяльності Підприємства є: централізоване водопостачання та централізоване водовідведення споживачам міста; централізоване постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем); експлуатація водопровідних і каналізаційних мереж та споруд; видача технічних умов, розгляд та видача висновків за планами будівництва зазначених об'єктів підприємств, організаціям та установами всіх форм власності.

Тарифи на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, надання послуг з централізованого постачання холодної води і централізованого водовідведення з використанням внутрішньо будинкових систем – регулюються та встановлюються Національною комісією, яка здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП).

Підприємство знаходиться за адресою: 18036, вул. Гетьмана Сагайдачного, буд.12. м. Черкаси, Україна.

Дата затвердження керівництвом фінансової звітності: Звіту про фінансовий стан (баланс), Звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом), Звіту про власний капітал, Приміток до фінансової звітності - відповідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Порядку подання фінансової звітності - **28 лютого 2025 року**
Звітним періодом для Комунального підприємства є календарний рік з 01.01.2024р. по 31.12.2024р.

Середня кількість працівників підприємства протягом звітного періоду становить 619 осіб.

1.2. Основи підготовки фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі МСФЗ) видані Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, в редакції чинній на 01 січня 2024 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для звітного фінансового року.

Форми звітів складені у відповідності до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 року (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України № 627 від 27 червня 2013 року), у межах чинного законодавства, нормативних актів Міністерства фінансів України та міжнародних стандартів.

Представлена фінансова звітність за 2024 рік є повним комплектом фінансової звітності, що повністю відповідає МСФЗ та містить порівняльну інформацію у всіх звітах та примітках до фінансової звітності Підприємства

1.3. Основа складання фінансової звітності

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за історичною вартістю та доцільною собівартості.

1.4. Функціональна валюта та валюта звітності

Фінансова звітність представлена в Українській гривні, що є функціональною валютою Підприємства. Уся фінансова інформація, представлена в Українських гривнях, округлюється до найближчої тисячі, якщо не зазначене інше.

Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Операції в іноземній валюті спочатку відображаються у функціональній валюті за курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання,

виражені в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Усі курсові різниці відображаються у звіті про сукупний дохід за період.

1.5.Операційне середовище

Підприємство здійснює діяльність, що підлягає державному ліцензуванню. Тарифи, за якими Комунальне підприємство надає послуги регулюються НКРЕКП. На рішення про розмір та впровадження тарифів суттєво впливають соціально-політичні фактори.

В умовах війни економіка України не лише втратила значну частку потенціалу створення доданої вартості, але й зазнала суттєвих структурних змін.

КП «Черкасиводоканал», як і діяльність інших підприємств в Україні, знаходиться під впливом безперервної політичної та економічної невизначеності в Україні, постійного збільшення вартості енергоносіїв, зміни законодавства, в тому числі податкового.

Фінансова звітність за 2024 рік була складена з врахуванням подій, пов'язаних з військовою агресією, що стало підставою введення воєнного стану в Україні із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року.

Україна ввела режим воєнного стану вранці 24 лютого 2022 року після початку повномасштабного російського вторгнення. Після цього Рада продовжувала воєнний стан протягом 2024 року. Останній раз військовий стан подовжено ще на 90 діб до 09 травня 2025 року

Вплив негативних чинників 2024 році на роботу підприємства:

Зростання вартості реагентів для очистки води, електроенергії та інші витрати для надання якісних послуг та не встановлення у 2023 та 2024 роках економічно обґрунтованих тарифів Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг та відтік робочої сили в зв'язку з мобілізацією.

Керівництво підприємства не може передбачити всі тенденції ситуації, які могли б вплинути на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть надати на фінансове становище Підприємства. Керівництво впевнене, що в такій ситуації воно вживає всі необхідні заходи для забезпечення стабільності діяльності та подальшого розвитку Підприємства.

1.6.Заява про безперервність діяльності

Діяльність КП «Черкасиводоканал» залежить від політичних та економічних умов в Україні, тому керівництво підприємства вживає всі належні заходи на підтримку стабільності діяльності підприємства, мінімізації будь-яких негативних наслідків військової агресії, наскільки це можливо.

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що підприємство здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому.

Оцінюючи доречність припущення про безперервність діяльності, управлінський персонал бере до уваги всю наявну інформацію щодо майбутнього – щонайменше на наступні 12 місяців після кінця звітної періоду, враховуючи можливі результати подій та зміни умов, а також реально можливі заходи у відповідь на такі події й умови.

Управлінський персонал проаналізував діяльність підприємства і дійшов висновку, що:

- Комунальне підприємство при підтримці власника може покривати короткострокові потреби;
- Не потрібні додаткові дії з боку управлінського персоналу, завдяки яким Комунальне підприємство зможе генерувати достатні грошові потоки для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки;
- Не потрібно реструктурувати операції з метою зменшення операційних витрат;
- Можливо виникне потреба переносити капітальні витрати на майбутні періоди.

З врахуванням всього викладеного вище управлінський персонал затвердив фінансовий план на 2024 рік.

Питання безперервності діяльності Підприємства з урахуванням воєнного стану

Питання безперервності діяльності Підприємства набуває особливого значення в поточних умовах, та не залежить від дій керівництва. Управлінський персонал має труднощі у складанні прогнозів на майбутнє, враховуючи вкрай невизначену та мінливу ситуацію в період воєнного стану та ведення бойових дій. Такі прогнози можуть суттєво змінюватися за короткий проміжок часу тому остаточне врегулювання не можливо передбачити з достатньою вірогідністю та точно та надійно оцінити кількісний вплив зазначених подій на фінансовий стан і фінансові результати діяльності в майбутньому. КП «Черкасиводоканал» є підприємством критичної інфраструктури міста, що надає життєво важливі послуги переривання у наданні (виконанні) яких призводять до негативних наслідків для населення, суспільства, тому управлінський персонал, буде прикладати всі зусилля для здійснення діяльності на безперервній основі в майбутньому. В теперішній час Підприємство уважно слідкує за фінансовими наслідками, викликаними зазначеними подіями, пошкодження виробничих об'єктів підприємства, на дату затвердження звітності відсутні.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації та вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може впливати на фінансовий стан та результати діяльності Підприємства у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі факти які оцінюються та впливають на результати фінансового стану і результати діяльності Підприємства у звітному періоді. Дана фінансова звітність не включає коригувань,

які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

2. Істотні облікові судження, облікові оцінки та припущення керівництва

2.1 Облікові принципи подання інформації

При обліку господарських операцій підприємство застосовує відповідні МСФЗ. Для формування фінансової звітності Підприємство застосовує наступні принципи та якісні характеристики:

а) Принцип відповідності

Фінансова звітність формується відповідно до МСФЗ.

б) Принцип безперервності

Фінансова звітність складається виходячи із припущення про те, що Підприємство здійснює діяльність безперервно та буде продовжувати її в досяжному майбутньому.

в) Принцип нарахування

Результати операцій та інші події визнаються тоді, коли вони відбуваються а не тоді, коли отримуються чи виплачуються грошові кошти чи їх еквіваленти. Вони відображаються в облікових регістрах та наводяться у фінансовій звітності тих періодів, до яких вони належать.

Цю фінансову звітність складено на основі вище наведених принципів та доцільної собівартості.

У своїй фінансовій звітності Підприємство відображає господарські операції та інші події не тільки відповідно до їх юридичної форми, але згідно з їх змістом та економічною сутністю.

2.2. Використання оцінок і припущень

Підготовка фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу Підприємства суджень та здійснення оцінок і припущень, які впливають на застосування облікової політики та суми активів, зобов'язань, доходів та витрат, які визнані у фінансовій звітності, а також на розкриття інформації про умовні активи та зобов'язання.

Судження

Застосовуючи облікову політику, управлінський персонал Підприємства здійснює різні судження (крім тих, що пов'язані з обліковими оцінками), що можуть суттєво впливати на суми, які він визнає у фінансовій звітності. Інформацію про судження управлінського персоналу, в основному має найбільший суттєвий вплив в наступних випадках:

- інтерпретації складного податкового законодавства;
- формування відстрочених податків.

Облікові оцінки та припущення

Оцінки та припущення управлінського персоналу базуються на інформації, яка доступна на дату складання фінансової звітності. Фактичні результати можуть відрізнятися від поточних оцінок. Ці оцінки та припущення періодично переглядаються і, в разі необхідності коригувань, такі коригування відображаються у складі фінансових результатів за той період, в якому про них стало відомо. Оцінки, зазвичай, використовуються в наступних випадках (даний перелік не є вичерпним, проте показує основні випадки, в яких використовуються оцінки):

- визначення строку корисного використання активу;
- зменшення корисності основних засобів;
- нарахування резервів під податкові та юридичні ризики;
- нарахування резервів під знецінення фінансових активів;

Зміни в первісній оцінці з'являються в результаті нових подій, зміни умов, накопичення практичного досвіду або нових даних. Якщо зміна оцінки або поява нових фактичних даних відбувається в періоді, відмінному від періоду, в якому відбувається первісна оцінка, то результат від змін відображається в періоді змін або появи фактичних даних. Звітність за попередні періоди не змінюється. При цьому, якщо ефект зміни оцінки на попередні періоди знаходиться в межах рівня суттєвості для окремих операцій, то він відображається в тій же статті, по якій була проведена сума первісної оцінки, якщо ефект перевищує рівень суттєвості для окремої статті, то метод обліку по цій операції повинен узгоджуватись з обліковою політикою.

3. Стислий виклад облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до усіх періодів, поданих у цій фінансовій звітності.

3.1. Загальні положення

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги. Цю фінансову звітність складено на основі вище наведених принципів та доцільної собівартості.

На практиці сутність операцій та інших обставин і подій не завжди відповідає тому, що витікає з їх юридичної форми. У своїй фінансовій звітності Підприємство відображає господарські операції та інші події не тільки відповідно до їх юридичної форми, але згідно з їх змістом та економічною сутністю.

Основні принципи облікової політики Підприємства на 2024 рік затверджені наказом № 130 від 09 березня 2022 року та діють протягом 2024 року. Облікова політика відповідає всім стандартам МСФЗ, чинним на дату складання фінансової звітності за МСФЗ.

3.2 Рівень суттєвості

Для достовірного відображення операцій господарської діяльності Підприємством встановлюються критерії суттєвості інформації, в тому числі:

- про господарські операції та події;
- для фінансової звітності в цілому.

Кількісні критерії суттєвості інформації про господарські операції та події встановлюються:

- для господарських операцій та подій, пов'язаних із змінами у складі (рухом) активів, зобов'язань, власного капіталу – до 1 відсотка виходячи із вартості відповідно всіх активів або всіх зобов'язань, або власного капіталу;
- для господарських операцій та подій щодо доходів і витрат – до 0,2 відсотків від загальної суми доходів підприємства;
- для інформації про інші господарські операції та події до 3 відсотків від кожної операції з урахуванням обсягів діяльності підприємства, характеру впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інших якісних чинників;
- для відхилення балансової вартості необоротних активів від їх справедливої вартості та для відображення переоцінки або зменшення корисності таких об'єктів – 15 %.
- Для кожного із звітів фінансової звітності встановити базу визначення кількісних критеріїв і якісних ознак суттєвості статей фінансової звітності і діапазон кількісних критеріїв, зокрема:
 - - для статей балансу – до 2 відсотків від валюти балансу;
 - - для статей звіту про фінансові результати – до 1 відсотка від суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ;
 - - для статей звіту про рух грошових коштів – до 2 відсотків від суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності;
 - - для статей звіту про зміни у власному капіталі – до 2 відсотків від розміру власного капіталу підприємства.

3.3. Основні засоби

Первісне визнання основних засобів

Основні засоби визнаються Підприємством активом лише в разі, якщо:

- існує ймовірність того, що Підприємство отримає певні економічні вигоди у майбутньому;
- первісна вартість може бути оцінена надійним способом та перевищує 20 000,00 (двадцять тисяч) гривень. Вартісний критерій не враховується при передачі власником підприємства внесків в статутний капітал;
- призначений для використання протягом більше ніж одного робочого циклу (як правило, більше 12 місяців).

Основні засоби, створені (побудовані) підприємством, включаються до відповідної групи засобів з моменту приведення їх до технічної готовності для експлуатації за цільовим призначенням.

Основні засоби при первісному визнанні слід оцінювати за його собівартістю.

Первісна вартість основних засобів може включати попередньої оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими приймає Підприємство або вимагає законодавство України.

Основні запасні частини та резервне обладнання вартістю, що перевищує 20 000,00 (двадцять тисяч) гривень, розглядаються як основні засоби, якщо підприємство очікує, що використовуватиме їх протягом більше одного періоду. Так само, якщо запасні частини та допоміжне обладнання можуть використовуватися тільки у зв'язку з об'єктом основних засобів, їх обліковують як основні засоби.

При проведенні технічних оглядів основних засобів витрати на їх проведення визнаються у складі балансової вартості цих основних засобів, якщо дотримано всі необхідні для такого визнання критерії.

Придбані активи, первісною вартістю що не перевищує 20 000 (двадцять тисяч) гривень, при передачі в експлуатацію, списуються з балансу, обліковуються на позабалансовому рахунку в кількісному виразі.

Витрати після первісного визнання основних засобів

Будь-які подальші витрати, що призводять до збільшення майбутніх економічних вигід від активу, збільшують балансову вартість активів. В іншому випадку Підприємство визнає подальші витрати витратами періоду, в якому вони були понесені.

До витрат, що капіталізуються, належать:

- зміна модифікації об'єкта ОЗ, яка збільшує строк його корисної служби або підвищує його потужність;
- удосконалення деталей і вузлів машин, що дозволяє значно поліпшити якість продукції, що випускається;
- упровадження нових виробничих процесів, що забезпечують значне скорочення раніше розрахованих виробничих витрат.

Поточний ремонт і витрати на технічне обслуговування визнаються витратами періоду.

Подальша оцінка основних засобів

Після первісного визнання активу Підприємство застосовує модель за собівартістю або доцільною (умовною) собівартістю (стосовно активів, придбаних до дати переходу на МСФЗ) за вирахуванням накопиченого зносу. Доцільна собівартість основних засобів переважно визначена за амортизованою вартістю заміщення з урахуванням економічного знецінення за результатами незалежної оцінки.

Зменшення корисності основних засобів

На кожну звітну дату Підприємство переглядає балансову вартість своїх основних засобів з метою визначення чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. Вартість очікуваного відшкодування активів визначається як більша з двох величин: чистої ціни продажу активу або вартості використання активу

Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом протягом передбачуваного строку корисного використання, встановлених підприємством.

Очікувані терміни корисного використання для основних засобів є такими:

Земельні ділянки	не амортизуються
Будівлі	30—90 років
споруди	15—80 років
Передавальні пристрої (мережі)	20 - 80 років
Машини та обладнання	5-15 років
Транспортні засоби -	5-10 років
Інструменти, прилади, інвентар	4-10 років
Офісне обладнання	5-7 років
Інші основні засоби	5-12 років
Капітальні інвестиції	не амортизуються

Терміни корисного використання активів аналізуються Підприємством станом на кожну звітну дату та за потреби коригуються, якщо очікування відрізняються від попередніх оцінок.

Придбаний (створений) актив починає амортизуватися з місяця наступного за датою введення в експлуатацію, тобто, коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом і завершується після закінчення терміну корисного використання з досягненням балансової вартості активу його ліквідаційної вартості.

Підприємство приймає, що ліквідаційна вартість активу може бути незначною і внаслідок цього є несуттєвою при обчисленні суми, що амортизується.

Земля та капітальні інвестиції не амортизуються.

Визнання готовності основних засобів до експлуатації, строк їх корисного використання, визначення виду проведених ремонтів основних засобів визначає постійно діюча технічна комісія, що призначена наказом по підприємству.

Припинення визнання

Вибуття основного засобу або будь-якої значної його частини визнається, якщо він підлягає продажу або Підприємство більше не очікує майбутніх економічних вигід від його використання.

Якщо Підприємство визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на заміну частини об'єкта, то тоді припиняється визнання балансової вартості заміненої частини незалежно від того, чи амортизували замінену частину окремо. Якщо Підприємство не може визначити балансову вартість заміненої частини, підприємство може використати витрати на заміну як свідчення того, якою була собівартість заміненої частини під час її придбання або будівництва.

Будь-який прибуток або збиток, що виникають в результаті списання активу включаються до складу фінансових результатів періоду припинення визнання активу.

При вибутті об'єктів основних засобів Підприємство керується та виконує діючий Порядок списання та передачі майна що перебуває в комунальній власності територіальної громади міста Черкаси .

Капітальні інвестиції

Незавершені капітальні інвестиції включають в себе роботи з будівництва, виготовлення, реконструкції, модернізації, технічного переоснащення (шляхом модернізації), придбання обладнання для будівництва які на дату балансу не введені в експлуатацію.

Незавершені капітальні інвестиції відображаються по собівартості. Об'єкти капітальних інвестицій не амортизуються. Знос об'єктів незавершеного будівництва починається у місяці, коли активи доступні для використання, тобто коли вони перебувають у місці та умовах, що уможливають їх використання за призначенням.

Аванси сплачені для придбання об'єктів капітальних інвестицій відображаються як необоротні активи у складі інших необоротних активів.

Отримання основних засобів від клієнтів

В процесі своєї господарської діяльності, Підприємство може отримувати у володіння від своїх клієнтів основні засоби, які повинні бути використані для під'єднання цих клієнтів до мережі та забезпечення їм постійного доступу до надання послуг з водопостачання та водовідведення.

Ці основні засоби, що відповідають критеріям визначення активу, визнаються за справедливою вартістю і можуть бути отримані за наступними угодами:

- за договорами дарування. В такому випадку основні засоби визнаються у складі інших операційних доходів в момент отримання.
- за договорами користування та господарського відання. Такі основні засоби визнаються на дату отримання активу у складі необоротних активів із одночасним визнанням інших довгострокових зобов'язань в частині відстрочених доходів. Інша довгострокові зобов'язання поступово визнаються доходами періоду впродовж очікуваного строку корисного використання отриманих активів.

Отримані основних засобів від власника

Об'єкти комунальної власності, отримані Підприємством від власника - органу місцевого самоврядування для використання у своїй господарській діяльності, на праві господарського відання і які не увійшли до складу статутного капіталу, визнаються Підприємством визнаються у складі основних засобів та іншого додаткового капіталу.

Первісне визнання таких основних засобів визнається за справедливою вартістю, яка у подальшому визнається як їх доцільна собівартість та є базою для нарахування амортизації. Сума нарахованої амортизації щомісячно відображається у складі інших доходів протягом строку експлуатації цих активів.

3.4. Нематеріальні активи

Первісне визнання та подальша оцінка

Первинна вартість нематеріальних активів складається з вартості їх придбання, включаючи невідшкодовані податки на придбання, а також будь-які витрати по приведенню активу до робочого стану для використання за призначенням.

Актив є ідентифікованим, якщо він:

- 1) може бути відокремлений, тобто його можна відокремити або відділити від суб'єкта господарювання і продати, передати, ліцензувати, здати в оренду або обміняти індивідуально або разом з пов'язаним з ним контрактом, ідентифікованим активом чи зобов'язанням, незалежно від того, чи має суб'єкт господарювання намір зробити це,

або

- 2) виникає внаслідок договірних або інших юридичних прав, незалежно від того, чи можуть вони бути передані або відокремлені від суб'єкта господарювання або ж від інших прав та зобов'язань.

Після первісного визнання Підприємство відображає нематеріальні активи за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Незавершені капітальні інвестиції містять витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням нематеріальних активів та не амортизуються до моменту, коли нематеріальні активи доведені до стану, придатного до використання та введені в експлуатацію.

Амортизація

Термін корисного використання нематеріальних активів може бути або обмеженим, або невизначеним.

Нематеріальні активи з *обмеженим терміном корисного* використання амортизуються прямолінійним методом протягом цього терміну. Підприємство починає амортизацію нематеріального активу, коли актив стає придатним до використання з місяця наступного за датою введення в експлуатацію

Термін корисного використання та метод амортизації для нематеріального активу з обмеженим терміном корисного використання переглядаються на кінець кожного звітного періоду.

Нематеріальні активи з *невизначеним терміном* корисного використання не амортизуються, а тестуються щорічно на знецінення. Термін корисного використання нематеріальних активів з невизначеним терміном використання переглядається на кінець кожного звітного періоду з метою визначення того, наскільки прийнято вважати цей актив об'єктом активів з невизначеним терміном корисного використання.

Очікувані терміни корисного використання для основних засобів є такими:

Право користування землею	відповідно до правовстановлюючого документа
Право користування майном	відповідно до правовстановлюючого документа
Комп'ютерні програми	5-10 років
Інші нематеріальні активи	4-12 років

Визнання готовності нематеріальних активів до експлуатації, строк їх корисного використання, необхідність проведення уцінок визначає постійно діюча технічна комісія, що призначається окремим наказом по підприємству.

Нематеріальні активи перевіряються на знецінення при появі ризиків знецінення. Зміна строків корисного використання є зміною облікових оцінок і відображається перспективо. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів вважається нульовою.

Право користування землею

Підприємство має право на постійне використання земельних ділянок, на яких знаходяться її будівлі, споруди, передавальні пристрої та прилеглі до них території, та сплачує податок на землю, який нараховується у порядку, визначеному державою. У складі нематеріальних активів визнаються документально підтверджені права на використання земельних ділянок, для яких не невизначений строк експлуатації, внаслідок відсутності термінів дії цих прав. Їх вартість оцінена на підставі розрахунків незалежної оцінки.

3.5. Зменшення корисності не фінансових активів

Підприємство проводить аналіз вартості не фінансових активів, що амортизуються, стосовно зменшення їх корисності щоразу, коли події чи зміна обставин вказують, що залишкова вартість активу може бути не відшкодована.

3.6. Витрати на позики

Витрати на позики включають в себе витрати на сплату відсотків та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченням коштів.

Підприємство капіталізує витрати на позику, що має безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частину вартості цього активу.

Інші витрати на позики визнаються Підприємством як витрати в тому періоді, в якому вони були понесені.

Датою початку капіталізації є дата, коли Підприємство вперше виконує всі умови, наведені нижче:

1) понесено витрати, пов'язані з активом;

2) понесено витрати на позики;

в) ведеться діяльність, необхідна для підготовки активу до його використання за призначенням. Облік витрат на позику, які капіталізуються на кваліфікований актив, визначається окремо по кожному об'єкту.

Визнання кваліфікаційного активу проводиться з урахуванням суттєвості часу (три місяці та більше), необхідного для його створення і встановлюється згідно укладених підприємством договорів.

3.7. Запаси

Первісна вартість запасів включає всі витрати на придбання, переробку та інші витрати, які необхідні для доведення запасів до їх теперішнього стану та транспортування до місця їх теперішнього знаходження.

Після первісного визнання запаси відображаються за собівартістю з урахуванням транспортно-заготівельних витрат. Вартість товарів відділу громадського харчування та роздрібної торгівлі (ВГХіРТ) обліковується чистою вартістю реалізації. Чиста вартість реалізації являє собою розрахункову ціну продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням очікуваних витрат на завершення робіт та витрат на продаж. Вартість запасів при вибутті, визначається із використанням методу собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);

Собівартість виробництва послуг включає вартість запасів, робочої сили, амортизацію виробничого обладнання, інші прямі витрати та розподіленої частини загальновиробничих витрат

3.8. Фінансові активи

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються у звіті про фінансовий стан Підприємства у той момент, коли Підприємство стає стороною в контрактних взаємовідносинах щодо цього інструменту

Фінансові активи Підприємства представлені грошовими коштами та їхніми еквівалентами, позиками, торговельною та іншою дебіторською заборгованістю.

Всі звичайні операції з придбання й продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Підприємство бере на себе зобов'язання з придбання активу. До звичайних операцій з придбання або продажу відносяться операції з придбання або продажу фінансових активів, умови яких вимагають передачі активів у строки, встановлені законодавством.

Первісне визнання

Під час первісного визнання фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу.

Фінансові активи за амортизованою вартістю

Фінансовий актив оцінюють за амортизованою собівартістю, якщо виконуються обидві такі умови:

- 1) актив утримують в моделі бізнесу, мета якої - утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;

- 2) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Дебіторська заборгованість

Підприємство класифікує свої фінансові активи, що відображаються за амортизованою вартістю як позики та дебіторська заборгованість.

Позики та дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами, які підлягають визначенню, та не мають котирування на активному ринку. Після первісного визнання ці фінансові активи класифікуються по бізнес-моделі, як утримувані для отримання платежів від дебіторів або інших компенсацій а отже, утримуються до погашення і обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за мінусом резервів на знецінення.

При первісному визнанні дебіторська заборгованість відображається за номінальною вартістю

(ціною операції), яка також є амортизованою вартістю за відсутності відсотків, які нараховуються на неї.

Дебіторська заборгованість відноситься до складу оборотних активів, за винятком заборгованості, строк погашення якої перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Довгострокова дебіторська заборгованість, первісно визнається за теперішньою (дисконтованою) вартістю суми до отримання, в подальшому різниця між теперішньою вартістю при первісному визнанні та номінальною сумою амортизується і визнається відсотковим доходом.

Амортизована вартість розраховується з урахуванням ефективної відсоткової ставки. *Ефективна відсоткова* ставка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані майбутні надходження грошових коштів (у тому числі усі гонорари за договорами сплачені або отримані, які становлять невід'ємну частину ефективної відсоткової ставки, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти) протягом очікуваного строку використання фінансового інструменту до чистої балансової вартості на момент первісного визнання.

Для визначення ефективної відсоткової ставки Підприємство використовує середні ставки по вартості кредитів за даними статистичної звітності банків України (без урахування овердрафту), які публікуються на сайті НБУ. Середня ставка розраховується за період з початку місяця (в якому виплачено) до дати виплати довгострокової дебіторської заборгованості.

Амортизація на основі використання ефективної відсоткової ставки включається до складу фінансових доходів у звіті про прибутки та збитки. Збитки, зумовлені знеціненням, визнаються у звіті про прибуток або збиток у складі інших операційних витрат.

Передплати видані

Аванси видані відображаються по фактичній вартості. Сума авансів на придбання активу включається до його балансової вартості при отриманні Підприємством контролю над цим активом та при наявності ймовірності того, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з ним, будуть отримані. За наявності ознак того, що активи, товари та послуги, що відносяться до авансів, не будуть отримані, балансова вартість авансів підлягає списанню, а відповідний збиток від знецінення відображається в складі прибутків та збитків.

Припинення визнання

Визнання фінансового активу (або частини фінансового активу, або частини групи подібних фінансових активів) припиняється, якщо:

- строк дії контрактних прав Підприємства на грошові потоки від фінансового активу закінчився;
- він передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання фінансового активу, тобто Підприємство не зберігає контроль над переданим активом.

Переданий фінансовий актив та визнане зобов'язання оцінюються на основі, яка відображає права та зобов'язання Підприємства, створені або збережені при передачі активу.

Знецінення фінансових активів

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» вимагає створення резервів під очікувані кредитні збитки, тобто збитки від знецінення, які можуть статися в майбутньому, навіть з мінімальною ймовірністю. Підприємство створює забезпечення на знецінення фінансових активів з моменту з первісного визнання активу.

Підприємство застосовує підхід формування резерву під знецінення з використання матриці резервування за якою резерви на покриття збитків розраховуються щодо дебіторської заборгованості, суми якої розподіляються за різними строками утворення заборгованості та прострочення платежів. Вихідними даними для матриць резервування, є історичні дані щодо прострочення платежів, списання безнадійної заборгованості, отримання оплати по простроченій заборгованості та прогнозна інформація. Матриці резервування формуються окремо для дебіторів фізичних та дебіторів юридичних осіб в розрізі наданих послуг.

3.9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі та грошові кошти на рахунках в банках та кошти в дорозі (інкасовані) із початковим терміном погашення до трьох місяців.

Усі інші грошові кошти та їх еквіваленти, які не можна використати для операцій протягом одного року, починаючи з дати балансу або протягом операційного циклу внаслідок обмежень, виключаються зі складу оборотних активів та відображаються як необоротні активи, щодо яких на дату балансу Підприємство оцінює наявність ознак, що свідчать про втрати від зменшення корисності.

Підприємство формує звіт про рух грошових коштів за прямим методом

3.10. Фінансові зобов'язання

Первісне визнання

Фінансові зобов'язання, що входять до сфери застосування МСФЗ 9, класифікуються відповідно :

- як фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутку або збитку ;
- інші фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою собівартістю за методом ефективної ставки відсотка.

Під час первісного визнання фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового зобов'язання не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового зобов'язання.

Фінансові зобов'язання Підприємства включають кредити, торгіву та іншу кредиторську заборгованість.

Подальша оцінка

Суб'єкт господарювання класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, користуючись методом ефективного відсотка, за винятком фінансових зобов'язань за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку. Такі зобов'язання, у подальшому оцінюються за справедливою вартістю

Торгова та інша кредиторська заборгованість

Поточна кредиторська заборгованість відображається за собівартістю, яка являється справедливою вартістю компенсації, що повинна бути передана в майбутньому за отримані товари, роботи, послуги незалежно від того, чи були виставлені рахунки Підприємству.

Поточні зобов'язання Підприємства включають: короткострокові кредити банків; поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги; поточну заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, за розрахунками з бюджетом, за розрахунками з позабюджетних платежів, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці, за розрахунками з учасниками, поточні забезпечення, інші поточні зобов'язання.

Передплати отримані підприємством визнаються по первісно отриманих сумах.

Довгострокові зобов'язання

Заборгованість, строк погашення якої більше одного року від дати складання фінансової звітності, відноситься до складу довгострокової заборгованості. На дату складання фінансової звітності така заборгованість відображається за амортизованою вартістю.

До довгострокових зобов'язань належать: довгострокові кредити банків; інші довгострокові фінансові зобов'язання; відстрочені податкові зобов'язання; довгострокові забезпечення та довгострокові зобов'язання .

Для обліку субкредитів отриманих від Міжнародного банку реконструкції і розвитку ефективною ставкою відсотка вважається середня ставка кредитування за даними субкредитами.

3.11. Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми іноземної валюти за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції між функціональною валютою та певною іноземною валютою. Монетарні активи та зобов'язання, номіновані в іноземній валюті, перераховуються в гривню за обмінним курсом, що діє на дату складання фінансової звітності. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються із використанням курсів обміну валют станом на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються із використанням курсів обміну валют на дату визначення справедливої вартості.

Курсові різниці визнаються у складі прибутку або збитку в тому періоді, в якому вони виникають.

3.12. Статутний капітал

У складі статутного капіталу Підприємство відображається зафіксована в установчих документах загальну вартість активів, які є внеском власника (органу місцевого самоврядування) до капіталу підприємства та внесені власником кошти згідно рішення органу місцевого самоврядування про збільшення суми статутного капіталу до фактичної реєстрації змін суми статутного капіталу в установчих документах.

3.13. Капітал у дооцінках

Капітал у дооцінках або резерв переоцінки відображає приріст справедливої вартості основних засобів а також її зниження в сумі раніше визнаного приросту в складі іншого сукупного доходу.

3.14. Додатковий капітал

У складі іншого додаткового капіталу підприємство відображає активи внесені власником в господарське відання підприємства понад суму статутного капіталу.

3.15. Нерозподілений прибуток

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) включає суми накопичених прибутків та збитків за весь період діяльності підприємства.

3.16. Забезпечення

Забезпечення створюються коли Підприємство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання (на основі правового регулювання або яке витікає із обставин) внаслідок минулих подій, погашення якого ймовірно призведе до зменшення ресурсів, що втілюють в собі економічні вигоди, та його оцінка може бути розрахунково визначена.

Забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на:

- виплату відпусток працівникам;
- інших видів витрат і платежів.

Суми створених забезпечень визнаються витратами періоду.

Сума забезпечення визначається за обліковою оцінкою ресурсів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), необхідних для погашення відповідного зобов'язання, на дату балансу.

Залишок забезпечення переглядається на кожну дату балансу та, у разі потреби, коригується. У разі відсутності ймовірності вибуття активів для погашення майбутніх зобов'язань сума такого забезпечення підлягає сторнуванню.

3.17. Облік оплати праці

Виплата основної, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат здійснюються Підприємством відповідно до Закону України «Про оплату праці» та положень Колективного договору.

Підприємство здійснює на користь своїх працівників відрахування до Державного пенсійного фонду у вигляді єдиного соціального внеску. Зазначені суми визнаються витратами в періоді їх нарахування.

Внески розраховуються як певний встановлений законодавством відсоток від загальної суми заробітної плати. Зобов'язання за внесками виникає разом із зобов'язаннями з заробітної плати. Вказані витрати за внесками відносяться до того ж періоду, що їй відповідна сума заробітної плати

3.18. Облік витрат з податку на прибуток

Підприємство є платником податку на прибуток на загальних підставах. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку та збитку.

Поточний податок на прибуток

Поточні витрати з податок на прибуток визнаються у звіті про прибутки та збитки. Поточні витрати з податку на прибуток складається з очікуваного податку до сплати, розрахованого згідно вимог податкового законодавства на основі оподатковуваного прибутку за рік згідно даних Податкової декларації з податку на прибуток підприємства з використанням ставок оподаткування, що діють або превалюють на дату балансу, і будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки.

Відстрочені податки

Відстрочені податки нараховуються за методом розрахунку зобов'язань за бухгалтерським балансом. Сума відстрочених податків відображає чистий податковий ефект тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового обліку та вартістю, що приймається до уваги в податковому обліку. Сума активів та зобов'язань з відстроченого оподаткування розраховується на основі очікуваної ставки податку, яка має бути застосована до прибутку, що підлягає оподаткуванню в тих роках, коли сума тимчасових різниць може бути відшкодована або реалізована.

Оцінка активів та зобов'язань з відстроченого оподаткування відображає можливі податкові наслідки, що виникатимуть з очікуваної на дату складання бухгалтерського балансу вірогідності відшкодування та реалізації вартості таких активів та зобов'язань.

3.19. Податок на додану вартість

Доходи, витрати та активи визнаються Підприємством за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім таких випадків:

- ПДВ, що виникає при придбанні активів чи послуг, не відшкодовується податковим органом, в такому разі ПДВ визнається як частина витрат на придбання активу або частина витратної статті, залежно від обставин;
- дебіторська і кредиторська заборгованість відображається з урахуванням суми ПДВ. Чиста сума податку на додану вартість, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається до дебіторської або кредиторської заборгованості, відображеної в звітності.

3.20. Визнання доходів

Дохід від продажу товарів визнається в той момент, коли контроль за активом передається замовнику, як правило, при доставці товару, у сумі, що відображає компенсацію, на яку Підприємство розраховує отримати право в обмін на ці товари або послуги.

Основну частину доходу Підприємство отримує від надання послуг водопостачання та водовідведення споживачам.

Підприємство визнає дохід, коли (або у міру того, як) задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Дохід від надання послуг визнається на основі етапу виконання робіт за кожним договором. Коли фінансовий результат може бути достовірно виміряний, дохід визнається лише у мірі суми понесених витрат, які можна покрити.

3.21. Визнання витрат

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійснені.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходами певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Собівартість реалізованих послуг складається з витрат, безпосередньо пов'язаних з наданням цих послуг

Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між відповідними звітними періодами.

3.22. Фінансова звітність за сегментами

МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти» застосовується:

а) до окремих чи індивідуальних звітів суб'єкта господарювання: боргові інструменти чи інструменти власного капіталу якого обертаються на відкритому ринку (на вітчизняній чи зарубіжній фондовій біржі або ж на позабіржовому ринку, в тому числі на місцевому та регіональному ринках); або який подає або перебуває в процесі подання своєї фінансової звітності до комісії з цінних паперів або іншого регуляторного органу з метою випуску інструментів будь-якого класу на відкритий ринок; та

б) до консолідованої фінансової звітності групи з материнським підприємством: боргові інструменти чи інструменти власного капіталу якого обертаються на відкритому ринку (на вітчизняній чи зарубіжній фондовій біржі або ж на позабіржовому ринку, в тому числі на місцевому та регіональному ринках), або яке подає або перебуває в процесі подання консолідованої фінансової звітності до комісії з цінних паперів або іншого регуляторного органу з метою випуску інструментів будь-якого класу на відкритий ринок.

Підприємство не відноситься до вище перелічених суб'єктів господарювання тому не застосовує МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти».

3.23. Події після звітного періоду

Події, що відбулися після останнього дня звітного періоду до дати затвердження фінансових звітів до випуску та які надають додаткову інформацію щодо подій, які свідчать про умови, що існували на кінець звітного періоду Підприємства, відображаються у фінансовій звітності.

Події, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду і які не впливають на фінансову звітність підприємства на цю дату, розкриваються у примітках до фінансової звітності, якщо такі події суттєві.

3.24. Пов'язані сторони

У ході господарської діяльності Підприємство здійснює операції з пов'язаними і непов'язаними сторонами. Сторони вважаються пов'язаними якщо перебувають під контролем або суттєвим впливом інших осіб при прийнятті фінансових чи операційних рішень, також пов'язаними сторонами вважаються підприємства і фізичні особи, які прямо або опосередковано здійснюють контроль над підприємством або суттєво впливають на його діяльність, а також близькі члени родини такої

фізичної особи. При визначенні, чи є компанія пов'язаною стороною основна увага приділяється сутності відносин а не їх юридичній формі.

Підприємство розкриває в фінансовій звітності інформацію:

- 1) про відносини і операції між пов'язаними сторонами;
- 2) визначенні залишків заборгованості, в тому числі загальних зобов'язань, між суб'єктом господарювання та пов'язаними з ним сторонами;

Операція з пов'язаною стороною – передача, незалежно від вартості, - ресурсів, послуг або зобов'язань між суб'єктом господарювання, що звітує, та пов'язаною стороною.

4. Нові МСФЗ, прийняті станом на 31.12.2024, ефективна дата яких не настала

Із 01 січня 2025 року є обов'язковими до застосування зміни до МСБО 21 "Вплив змін валютних курсів" — "Неможливість обміну", раннє застосування яких дозволено.

Зміни стосуються визначення конвертованої (обмінюваної) валюти. Стандарт доповнено визначенням, що таке конвертована валюта, настановами, як визначити чи є валюта конвертованою, як визначити спот-курс, якщо валюта не є конвертованою, та як розкрити це у фінансовій звітності.

Необхідно визначити, чи обмінюється валюта на інші. Якщо валюта не є конвертованою/обмінюваною, суб'єкт господарювання оцінює спот-курс та розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти, як валюта, що не обмінюється на іншу валюту, впливає або очікується, що впливатиме, на фінансові результати діяльності, фінансовий стан та грошові потоки суб'єкта господарювання.

Для досягнення цієї мети суб'єкт господарювання розкриває інформацію про:

- а) характер і фінансові наслідки того, що валюта не є конвертованою;
- б) використаний(і) спот-курс(и);
- в) процес оцінки;
- г) ризики, на які наражається суб'єкт господарювання через те, що валюта не є конвертованою.

Із 01 січня 2026 року набирають чинності зміни до МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" та МСФЗ 9 "Фінансові інструменти": "Зміни до класифікації та оцінки фінансових інструментів".

Унесені зміни стосуються вимог щодо здійснення розрахунків за фінансовими зобов'язаннями за допомогою системи електронних платежів та оцінки договірних характеристик грошових потоків фінансових активів, у тому числі типи, що пов'язані з екологічними, соціальними та управлінськими аспектами (ESG). Крім того, змінено вимоги до розкриття інформації щодо інвестицій в інструменти власного капіталу, що призначені як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, додано вимоги до розкриття інформації для фінансових інструментів з умовними характеристиками, які не стосуються безпосередньо основних кредитних ризиків і втрат.

"Щорічні вдосконалення стандартів бухгалтерського обліку за МСФЗ" — том 11, які набирають чинності для річних періодів, що починаються з 01 січня 2026 року. Раннє застосування дозволено.

Зміни є незначними, проте суб'єктам господарювання необхідно розглянути ступінь впливу, щоб переконатися, чи призводять вони до зміни в обіговій політиці. Ці зміни вносяться до:

МСФЗ 1 "Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності". Зокрема внесено зміни до МСФЗ 1 для забезпечення їх відповідності вимогам МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" (далі МСФЗ 9), додано перехресні посилання для підвищення зрозумілості МСФЗ 1.

МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації".

Зміни стосуються розкриття інформації, пов'язаної з визнанням різниць між ціною операції та справедливою вартістю на дату первісного визнання. Зміни внесені для узгодження формулювання положень Керівництва щодо впровадження МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" з відповідними положеннями МСФЗ 7 та поняттями МСФЗ 9 і МСФЗ 13;

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти".

Зміни стосуються припинення орендарем зобов'язань з оренди відповідно до вимог МСФЗ 9. Також з деяких положень МСФЗ 7 виключено термін "ціна операції" для усунення невідповідностей між МСФЗ 7 та МСФЗ 9, МСФЗ 15;

МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність".

Зміни внесені з метою усунення невідповідності між параграфами МСФЗ 10, щоб уточнити, що відносини, які описані в параграфі Б74, є лише одним із прикладів обставини, за якої потрібно застосовувати судження, щоб визначити, чи діє сторона як фактичний агент чи ні;

МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів".

Зміна полягає в оновленні термінології МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів" щодо грошових потоків, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані та спільні підприємства.

Нові стандарти, що набирають чинності з 01 січня 2027 року

МСФЗ 18 "Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності"

Новий стандарт бухгалтерського обліку МСФЗ 18 "Подання та розкриття інформації фінансової звітності" (далі МСФЗ 18) замінює МСБО 1 "Подання фінансової звітності".

МСФЗ 18 встановлює вимоги до подання та розкриття інформації у фінансовій звітності загального призначення (фінансовій звітності) з метою забезпечення надання доречної інформації, яка достовірно відображає активи, зобов'язання, власний капітал, доходи та витрати суб'єкта господарювання. Упровадження МСФЗ 18 не вплине на чистий прибуток суб'єкта господарювання, а лише змінить спосіб подання результатів у звіті про сукупний дохід і в примітках до фінансової звітності.

МСФЗ 18 стандартизує формати подання фінансових результатів, усуваючи розбіжності, які раніше ускладнювали порівняльний аналіз фінансових результатів між різними компаніями, та вводить термін "операційний прибуток" як важливий показник для оцінки операційних результатів. Стандарт вимагає від компаній чітко розподілити доходи та витрати за такими категоріями, як операційна, інвестиційна та фінансова, з урахуванням наявності особливих видів основної діяльності. Новий стандарт визначає та вимагає від суб'єктів господарювання розкривати показники ефективності, визначені керівництвом (управлінські показники ефективності), за якими має бути розкрита інформація про їх узгодження / збірку з найбільш прямо порівнюваними проміжними підсумками фінансових результатів, подання яких вимагається МСФЗ 18, і в складі фінансової звітності будуть підлягати обов'язковому аудиту.

Стандарт також встановлює вдосконалені вимоги стосовно агрегування та дезагрегування інформації в основних фінансових звітах та/або примітках.

МСФЗ 18 спрямований на підвищення якості поліпшення якості звітності суб'єктів господарювання, підвищення рівня довіри з боку інвесторів та інших користувачів, узгодженості інформації для здійснення аналізу та порівняння. Суб'єктам господарювання необхідно розпочати вивчення та підготовку до звітування за новим стандартом, насамперед із визначення оцінки впливу, перегляду облікової політики, агрегації даних, адаптації систем і процесів для підготовки фінансової звітності.

МСФЗ 19 "Дочірні підприємства, що не є підзвітними громадськості: розкриття інформації".

Дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ 19 дає змогу спростити процеси звітування для дочірніх компаній, що перебувають у сфері застосування МСФЗ 19, зменшуючи витрати та зберігаючи корисність фінансової звітності для її користувачів.

МСФЗ 19 дає змогу дочірнім компаніям складати лише один комплект звітності для задоволення потреб як материнської компанії, так і потреб власних користувачів фінансової звітності, зменшує вимоги до розкриття інформації дочірніх компаній.

Дочірня компанія має право застосовувати МСФЗ 19, якщо:

- дочірня компанія не є публічно підзвітною / підзвітною громадськості (тобто її боргові зобов'язання чи інструменти власного капіталу не перебувають в обігу на публічному ринку або в процесі випуску для обігу на публічному ринку) та не є фінансовою установою; і
- проміжна або кінцева материнська компанія складає консолідовану фінансову звітність, яка доступна для публічного використання та відповідає вимогам МСФЗ.

У зв'язку із введенням МСФЗ 19 вносяться зміни до інших стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ.

5. Нематеріальні активи

	Права постійного користування земельними ділянками	Авторські та суміжні з ними права	Права користування природними ресурсами	Інші нематеріальні активи	Нематеріальні активи РАЗОМ	Незавершені капітальні інвестиції	Всього
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2022	25 782	0	256	521	26 559	-	26 559
з них:							
<i>Первісна вартість</i>	25 782	71	301	688	26 842	-	26 842
<i>Накопичений знос</i>	-	-71	-45	-167	-283	-	-283
Придбання	24	-	-	-	24	-	24
Вибуття	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	-	-	-	-	-	-	-
Нарахований знос	-	-	-15	-71	-86	-	-86
Знос по вибулим	-		-	-	-	-	-
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2023	25 806	-	241	450	26 497	-	26 497
з них:							
<i>Первісна вартість</i>	25 806	71	301	688	26 866	-	26 866
<i>Накопичений знос</i>	-	-71	-60	-238	-369	-	-369
Придбання	293	-	-	-	293	36	329
Вибуття	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	-	-	-	-	-	-	-
Нарахований знос	-	-	-15	-72	-87	-	-87
Знос по вибулим	-		-	-	-	-	-
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2024	26 099	-	226	378	26 703	36	26 739
з них:							
<i>Первісна вартість</i>	26 099	71	301	688	27 159	36666	27 195
<i>Накопичений знос</i>	-	-71	-75	-310	-456	-	-456

Станом на 31.12.2023р., на 31.12.2024р. та на дату схвалення керівництвом до оприлюднення фінансової звітності у Підприємства відсутні нематеріальні активи, передані у заставу для забезпечення виконання зобов'язань.

5.2. Основні засоби

Ф.№ 1р.1010-1012

6. Основні засоби

	Будівлі	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Офісне обладнання	Інструменти, прилади, інвентар	Споруди	Передавальні пристрої (мережі)	Інші основні засоби	Разом інші	Незавершене будівництво	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби	Разом незавершених капітальних інвестицій	Всього
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2022	28 145	44 655	8 489	64	6 104	71 947	230 021	1 757	303 725	34 348	64 488	98 836	490 018
з них:													
Первісна вартість	70 552	122 461	24 827	612	17 428	168 842	732 858	2 872	904 572	34 348	64 488	98 836	1 239 288
Накопичений знос	-42 407	-77 806	-16 338	-548	-11 324	-96 895	-502 837	-1 115	-600 847	-	-	-	-749 270
Придбання	-	43 025	17 576		2 117	28	2 878	9 341	12 247	10 514	68 216	78 730	153 695
Вибуття	-	-	-110	-5	-36			-9	-9	-3 435	-70 443	-73 878	-74 038
Інші зміни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нарахований знос	-751	-6 008	-1 761	-17	-860	-2 361	-10 198	-592	-13 151	-	-	-	-22 548
Знос по вибулим	-	-	-110	-5	-34			-7	-7	-	-	-	-156
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2023	27 394	81 672	24 304	47	7 359	69 614	222 701	10 504	302 819	41 427	62 261	103 688	547 283
з них:													
Первісна вартість	70 552	165 486	42 293	607	19 509	168 870	735 736	12 204	916 810	41 427	62 261	103 688	1 318 945
Накопичений знос	-43 158	-83 814	-17 989	-560	-12 150	-99 256	-513 035	-1 700	-613 991	-	-	-	-771 662
Придбання		6 527	31 060	21		833	9 531	420	10 784	15 360	43 464	58 824	107 216
Вибуття		-20	-2 483	-5	-6			-7	-7	-8 418	-37 838	-46 256	-48 777
Інші зміни			2 168										2 168
Нарахований знос	-752	-8 246	-2 840	-16	-783	-2 379	-9 933	-947	-13 259				-25 896
Знос по вибулим		-20	-914	-5	-6			-7	-7				-952
Чиста балансова вартість станом на 31.12.2024	26 642	79 953	53 123	52	6 576	68 068	222 299	9 977	300 344	48 369	67 887	116 256	582 946
з них:													
Первісна вартість	70 552	171 993	73 038	623	19 503	169 703	745 267	12 617	927 587	48 369	67 887	116 256	1 379 552
Накопичений знос	-43 910	-92 040	-19 915	-571	-12 927	-101 635	-522 968	-2 640	-627 243				-796 606

Станом на 31.12.2023 р., на 31.12.2024 р. та на дату схвалення керівництвом до оприлюднення фінансової звітності у Підприємства відсутні основні засоби, передані у заставу для забезпечення виконання зобов'язань.

Підприємство капіталізує витрати пов'язані з використанням позики за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р. (відсотки та плату за надання позики), що має безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частину вартості цього активу.

За рахунок власних коштів Підприємство проводить реконструкцію водопровідних та каналізаційних мереж, капітальні ремонти споруд підприємства згідно інвестиційної програми.

Первісна вартість основних засобів які станом на 31 грудня 2024 року повністю амортизовані та включені до складу активів складає 31 985 тис. грн. (на 31 грудня 2023 року 26 651 тис. грн.)

Підприємство не використовує основні засоби взяті в оренду.

5.3. Відстрочені податкові активи

ф.№ 1р.1045

Відстрочені податкові активи та зобов'язання Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	Нараховано	31.12.2024
Відстрочені податкові активи			
В частині формування резерву на знецінення дебіторської заборгованості	4 512	1 131	5 643
Відстрочені податкові активи:	4 512	1 131	5 643
Відстрочені податкові зобов'язання			
Чисті відстрочені податкові активи	4 512	1 131	5 643

5.4 Інші необоротні активи

Ф. № 1 р.1090

Інші необоротні активи Підприємства були представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Авансовий платіж на виконання робіт з виготовлення ПКД на будівництво фотовольтаїчної електростанції потужністю 1 МВт	-	705
Авансовий платіж за будівництво мереж водопостачання та водовідведення у Соснівському мікрорайоні м. Черкаси	514	707
Всього	514	1 412

5.5. Запаси

Ф. № 1 р.1100-1104

Запаси Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Сировина та матеріали (за собівартістю)	47 813	62 594
Паливо	6 202	3 813
Будівельні матеріали (за собівартістю)	1 003	1 003
Запасні частини (за собівартістю)	7 656	7 830
Товари (за собівартістю)	79	116
Інші (за собівартістю)	515	460
Всього	63 268	75 816

Станом на 31.12.2023р. та на 31.12.2024р. та на дату схвалення керівництвом до оприлюднення фінансової звітності у Підприємства відсутні запаси, передані у заставу для забезпечення виконання зобов'язань.

Збільшення запасів в 2024 році відбулось за рахунок фінансової підтримки КП «Черкасиводоканал» на відшкодування поточних витрат, які виникають в процесі господарської діяльності та входять до собівартості реалізованих підприємством послуг та збільшення вартості запасів відповідно Договорів з постачальниками.

5.6. Торгова дебіторська заборгованість

Ф. № 1 р.1125

Торгова дебіторська заборгованість Підприємства була представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Дебіторська заборгованість за послуги централізованого водопостачання та водовідведення населенню	71 924	72 218
Дебіторська заборгованість за послуги централізованого водопостачання та водовідведення юридичним особам	11 997	18 958
Дебіторська заборгованість за послуги централізованого водопостачання та водовідведення бюджетним установам	106	327
За вирахуванням: резерву на знецінення дебіторської заборгованості	(23 225)	(29 506)
Всього	60 802	61 997

Станом на 31.12.2024 року в складі торгової дебіторської заборгованості присутня заборгованість фізичних осіб за послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в сумі 72 218 тис. грн. Прострочена більше місяця заборгованість населення складає 47 381 тис. грн з них 31 218 тис. грн заборгованості по яким справи передано до суду. Не подано до суду на 18 346 абонентів на суму 16 164 тис. грн, в зв'язку з заборгованостями, які не перевищують вартість сплати судового збору 3 028 грн.

Інформація про рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості представлена таким чином:

тис. грн.

	2023	2024
Залишок станом на 1 січня	22 358	23 225
Резерв на знецінення, нарахований протягом періоду	6 469	6 530
Резерв на знецінення списаний	5 570	242
Суми, списані як безнадійні	32	7
Залишок станом на 31 грудня	23 225	29 506

5.7. Аванси видані

Ф. № 1 р.1130

Аванси видані Підприємством були представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Аванс на виконання робіт з оцінки запасів питних підземних вод	192	585
Аванс на придбання матеріалів	705	177
Аванс за придбані талони на паливо	-	-

Інші аванси	442	249
Всього	1 339	1 011

5.8 Дебіторська заборгованість з бюджетом

Ф. № 1 р.1135

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом Підприємством були представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Авансові платежі з податку на прибуток при сплаті дивідендів	709	709
Дебіторська заборгованість з податку на додану вартість	725	-
Дебіторська заборгованість з екологічного податку	1	1
Всього	1 435	710

5.9. Інша поточна дебіторська заборгованість

Ф. № 1 р.1155

Інша поточна дебіторська заборгованість Підприємства складається з таких видів заборгованості:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Виплати працівникам відпускних	176	170
Дебіторська заборгованість за роботи, послуги надані, крім послуг з централізованого водопостачання та водовідведення	2 845	3 211
Заборгованість банків, які знаходяться в стадії ліквідації та є неплатоспроможними	1 550	1 550
За вирахуванням: резерву на знецінення іншої дебіторської заборгованості	(1 843)	(1 843)
Всього	2 728	3 088

Інформація про рух резерву на знецінення іншої дебіторської заборгованості представлена таким чином:

тис. грн.

	2023	2024
Залишок станом на 1 січня	1 851	1 843
Резерв на знецінення, нарахований протягом періоду	10	-
Резерв на знецінення, сторно	18	-
Суми, списані як безнадійні	-	-

Залишок станом на 31 грудня**1 843****1 843****5.10. Грошові кошти та їх еквіваленти**

Ф. № 1 р.1165

Грошові кошти та їх еквіваленти Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Грошові кошти в касі	6	46
Грошові кошти в банку	10 370	10 612
Грошові кошти на рахунку в АТ "УКРЕКСІМБАНК" (Власник МФУ)	6 462	5 641
Грошові кошти - отримані внески в статутний капітал	-	3 797
Грошові кошти в дорозі	56	8
Всього	16 894	20 104

На спеціальному рахунку Міністерства фінансів України в АТ "УКРЕКСІМБАНК" розміщено грошові кошти - зарезервовані кошти субкредиту КП «Черкасиводоканал» наданого Україні Міжнародним банком реконструкції та розвитку на виконання Другого проекту розвитку міської інфраструктури. Кредит за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р.

Використання коштів субкредиту здійснюється за дозволом Міністерства фінансів України, Міністерства розвитку громад та територій України та МБРР на підставі підтверджуючих документів про виконані роботи.

Отримані внески в статутний капітал передбачені на придбання генераторів, спецтехніки, насосного обладнання відповідно до Програми капіталізації комунальних підприємств Черкаської міської ради на період воєнного стану.

Грошові кошти в дорозі - це грошові кошти, інкасовані банками з магазину Підприємства здані на банківський рахунок після 31 грудня.

5.11. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття

Ф. № 1 р.1200

Необоротні активи, утримувані для продажу були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Трансформатор ТМ 10-6 1000квт №3/24 кв/	11	11
Всього	11	11

Відповідно Рішення Черкаської міської ради від 02.09.2021 № 9-11 отримано дозвіл на реалізацію .

5.12. Власний капітал

Згідно фінансової звітності (ф.№1 р.1400-1495) і та даних бухгалтерського обліку власний капітал Підприємства складається з наступних статей:

(тис. грн.)

Назва статті	31.12.2023	31.12.2024р.
Зареєстрований капітал	177 386	213 670
Капітал в дооцінках	480	1 029
Додатковий капітал	23 196	25 913
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	80 114	63 156
Неоплачений капітал	(20 018)	-

Разом власний капітал	261 158	303 768

Підприємство є комунальним підприємством та не має акціонерного капіталу. *Статутний капітал* за рік, що закінчився 31 грудня 2024р. збільшився на суму 36 284 тис. грн та складає станом на 31 грудня 2024р. 213 670 тис. грн. Розмір статутного капіталу затверджений Рішенням Черкаської міської ради від 31.10.2024 № 66-29.

Капітал в дооцінках виник в зв'язку з переоцінкою:

- екскаватора-навантажувача JCB 3CX SITEMASTER (JCB3CXPCJ02104352) 26780 СА для передачі відповідно Рішення Черкаської міської ради від «28» березня 2024 р. № 55-47 «Про передачу майна територіальної громади міста Черкаси в державну власність», Звіт про переоцінку екскаватора-навантажувача здійснено ФОП Старинець Микола Васильович Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності від 30.01.2024 року №62/2024 виданий ФДМ України;
- екскаватора ЭО-2628 07898 МН, Звіт про переоцінку екскаватора здійснено ФОП Старинець Микола Васильович Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності від 30.01.2024 року №62/2024 виданий ФДМ України;

екскаватора "БОРЕКС-2102" №19499МН для передачі відповідно наряду 3/265 від 21.08.2024 Черкаському об'єднаному міському територіальному центру комплектування та соціальної підтримки, Звіт про переоцінку екскаватора здійснено ТОВ «КОНТАКТ-СЕРВІС Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності від 04.08.2020 року №684/20 виданий ФДМ України.

Статутний капітал було поповнено:

-грошовими коштами у сумі 43 398 тис. грн. Внески передбачені власником – Територіальною громадою, в особі Черкаської міської ради (рішення від 28.03.2024 № 55-36).

Отримано основних засобів від власника в рахунок неоплаченого капіталу – 12 904 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2024 р. неоплачений капітал відсутній. (ф.№ 1р.1425)

До складу *додаткового капіталу* входить вартість отриманого Підприємством комунального майна, у вигляді основних засобів та права постійного користування земельними ділянками від Власника для ведення господарської діяльності, яке використовується для надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, але не увійшло до складу статутного капіталу підприємства.

Станом на 31 грудня 2023 р. та на 31 грудня 2024 р. додатковий капітал складає у сумі 23 196 тис. грн. та у сумі 25 913 тис. грн. відповідно

В 2024 році збільшено додатковий капітал на суму 3 643 тис. грн, отримано право постійного користування земельними ділянками від Черкаської міської ради в сумі 292 тис. грн., безкоштовно отримані мережі згідно рішення ЧМР від 31.10.2024 №66-20, модульне укриття на дніпровську водоочисне станцію згідно рішення від 12.01.2024 № 52-1 та інше обладнання отримане безкоштовно як безоплатна допомога.

Підприємство щомісячно зменшує суму додаткового капіталу на суму нарахованої амортизації на ці основні засоби з одночасним визнанням цієї суми у складі інших доходів у відповідності до облікової політики.

Зменшення додаткового капіталу на суму нарахованої амортизації за 2024р. - 926 тис. грн

Звіті про власний капітал ці операції показано згорнуто в ф.№ 4 р.4290 гр.5.

Розподіл прибутку

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) формується наростаючим підсумком шляхом додавання чистого фінансового результату діяльності Підприємства за поточний період до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) минулих років за вирахуванням розподілу даного прибутку.

Відповідно до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Підприємство, як підприємство, що належить до комунальної власності міста Черкаси, повинно відраховувати до міського бюджету частину чистого прибутку (доходу)

Частина прибутку, яка повинна відраховуватися до міського бюджету щодо будь-якого звітного періоду, визначається на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Підприємства, підготовленої відповідно до стандартів обліку, які застосовує підприємство (МСФЗ).

В пункті 24 рішення Рішення Черкаської міської ради від 23.12.2022 № 34-34 «Про бюджет Черкаської міської територіальної громади на 2023 рік», встановлено, що в 2023 році підприємства та організації, які належать до комунальної власності міста та мають кредитні угоди з міжнародними кредитними організаціями та в кредитних угодах передбачено несплату відповідних дивідендів, сплачують частину чистого прибутку (доходу) у розмірі 0 відсотків. На підставі даного рішення, у фінансовій звітності Підприємства підготовленої відповідно до МСФЗ за рік, що закінчився 31.12.2023р., не нараховано частину чистого прибутку (доходу) до міського бюджету.

В пункті 24 рішення Черкаської міської ради від 22.12.2023 № 51-41 «Про бюджет Черкаської міської територіальної громади на 2024 рік», встановлено, що в 2024 році підприємства та організації, які належать до комунальної власності міста та мають кредитні угоди з міжнародними кредитними організаціями та в кредитних угодах передбачено несплату відповідних дивідендів, сплачують частину чистого прибутку (доходу) у розмірі 0 відсотків. На підставі даного рішення, у

фінансовій звітності Підприємства підготовленій відповідно до МСФЗ за рік, що закінчився 31.12.2024р., не нараховано частину чистого прибутку (доходу) до міського бюджету. Крім того за 2024 рік отримано збиток. Станом на 31 грудня 2023 р. та на 31 грудня 2024 р. нерозподілений прибуток складає у сумі 79 879 тис. грн. та у сумі 63 165 тис. грн. відповідно. Чистий фінансовий результат за 2024 р. склав збиток 18 332 тис. грн., крім того списана дооцінка по екскаватору-навантажувачу JCB 3CX SITEMASTER (JCB3CXPCJ02104352) 26780 СА в сумі 1 618 тис. грн., при списанні з балансу та передачі у державну власність.

Обґрунтування збитковості комунальних послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за 2024 рік

В наслідок «стримуючої» державної політики ціноутворення, яка реалізується шляхом не встановлення або несвоєчасного встановлення тарифів, а також застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) обмежень щодо встановлення тарифів для населення, доходи КП «Черкасиводоканал» від централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за 2024 рік формувались з урахуванням дії економічно обґрунтованих тарифів на комунальні послуги тільки для інших споживачів (крім населення), що в свою чергу призвело до завдання **збитків** підприємству **на 139,3 млн. гривень**.

Так, з 01 січня 2024 року, тарифи на комунальні послуги не були встановлені, і підприємство отримувало дохід відповідно до збиткових тарифів, що діяли з 01.01.2022 на підставі постанови НКРЕКП від 22.12.2021 № 2863.

З 01 червня 2024 року, набрала чинності постанова НКРЕКП від 28.05.2024 № 1028 про встановлення тарифів КП «Черкасиводоканал» на 2024 рік.

Та при цьому, тарифи встановлено не своєчасно і з застосуванням НКРЕКП обмежень щодо встановлення тарифів для населення, а саме:

тарифи споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, до складу яких входить і населення, встановлено на рівні:

на централізоване водопостачання – 22,39 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість);

на централізоване водовідведення – 19,54 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість).

Натомість, НКРЕКП установила, що тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення застосовуються **для населення** на рівні тарифів, що застосовувалися станом на 24 лютого 2022 року, а саме:

на централізоване водопостачання – 11,54 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість), *що становить 51,5% від економічно обґрунтованого тарифу (22,39 грн за 1 куб. м);*

на централізоване водовідведення – 11,50 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість), *що становить 58,9% від економічно обґрунтованого тарифу (19,54 грн за 1 куб. м).*

В результаті, окрім недостатності джерел для покриття поточних витрат, КП «Черкасиводоканал» не мало джерел для сплати кредитних зобов'язань, які мають сплачуватись з прибутку.

При цьому фактично за 2024 рік підприємство отримало збиток 74,2 млн. гривень.

Фактичні нарахування основної суми субкредитів за 2024 рік становили 65,1 млн. гривень.

Також варто відмітити, що фактична повна собівартість комунальних послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за 2024 рік, яка становить 472,9 млн. грн, знаходяться в межах, визначених структурою відповідних тарифів (постанова НКРЕКП від 28.05.2024 № 1028) на рівні 478,6 млн. грн, зокрема:

- фактичні витрати на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи становили 146,8 млн. грн, при цьому тарифами визначено за даними статтями витрати в розмірі 160,1 млн. грн;

- фактичні витрати на очищення стічних вод іншим підприємством також були меншими та становили 83,7 млн. грн, коли тарифами визначено 95,7 млн. грн;

- витрати, пов'язані зі сплатою податків, зборів та інших платежів за 2024 рік склали 8,3 млн. грн, при цьому тарифами визначено 10,0 млн. гривень.

Крім того, **застосування тарифу** на централізоване водовідведення **для населення** на рівні тарифу, що застосовувався станом на 24 лютого 2022 року, **призводить до завдання збитків** нашому підприємству в частині витрат на очищення стічних вод ПрАТ «АЗОТ».

Так, постановою НКРЕКП від 28.05.2024 № 1017 «Про встановлення тарифів на централізоване водовідведення ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «АЗОТ»», встановлено тарифи на централізоване водовідведення в частині очищення стічних вод на рівні 5,62 грн/м³ без ПДВ.

При цьому, відшкодування витрат на очищення стічних вод в частині обсягів населення, відбувається за заниженими (збитковими) тарифами на рівні 3,63 грн/м³ без ПДВ.

5.13. Кредити та позики.
Ф. № 1 р.1510-1610

Кредити та позики Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Довгострокові		
Кредит за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р.	31 764	-
Кредит за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р.	190 884	175 561
Всього довгострокова частина	222 648	175 561
Короткострокові		
Кредит за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р.	31 764	35 157
Кредит за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р.	42 031	50 128
Всього короткострокова частина	73 795	85 285
Прострочені позики		
Кредит за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р.	-	-
Кредит за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р	27 484	50 850
Кредит за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р відсотки за користування кредитом	19 504	35 065
Всього прострочена частина	46 988	85 915
Всього	343 431	346 761

Заборгованість за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009 р. станом на 31.12.2023р. становить 1 672 588,43 доларів США., та станом на 31.12.2024 – 836 294,19 доларів США
Заборгованість за Договором про субкредитування №13010-05/63 станом на 31.12.2023 р. становить 7 369 238,20 доларів США., та на 31.12.2024 – 7 412 243,18 доларів США.

Ефективні відсоткові ставки у валюті позик були представлені таким чином: 31 січня 2022 року Світовий банк почав перехід з відсоткової ставки LIBOR, зокрема для позик у валюті долар США, на базову ставку SOFR. Таким чином, ставка складається з двох компонентів: ринкової базової ставки (SOFR) та спреду.

Виконання зобов'язань за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р. (укладений на підставі Угоди про позику «Проект розвитку міської інфраструктури» між Міжнародним банком реконструкції та розвитку та Україною № 4869-UA від 26 травня 2008 року) станом на 31 грудня 2023 р. та станом на 31 грудня 2024 р. забезпечено Гарантією Черкаської міської ради від 10 вересня 2009р. №2, яка надана Черкаською міською радою Міністерству фінансів України. Станом на 31.12.2023 року заборгованість перед гарантом – Черкаською міською радою – 33 696 тис. грн.

У 2024 році Черкаською міською радою виконано гарантійні зобов'язання та проведено оплату за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р. на суму 35 863 тис. грн. або 869 934,03 долара США по курсу НБУ на дату сплати. За позовом Головного управління ДПС у Черкаській області 20.11.2024 року відбулось засідання Черкаського окружного адміністративного суду, який стягнув з КП «Черкасиводоканал» на користь міського бюджету по справі №580/7755/24 заборгованість перед Гарантом – Черкаською міською радою в сумі 35 800 тис. грн., яка сплачена підприємством добровільно. Загалом погашена заборгованість перед Гарантом в 2024 році 51 719 тис. грн. Непогашена заборгованість перед гарантом на 31.12.2024 року складає 17 840 тис. грн., що відображено в рядку 1690 Ф1 Балансу.

5.14. Поточна торгова кредиторська заборгованість

Ф. № 1 р.1615

Торгова кредиторська заборгованість Підприємства була представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Заборгованість за послуги з очищення стоків	7 712	30 362
Заборгованість за електроенергію	11 412	9 998
Заборгованість за роботи з технічного переоснащення автоматизованої системи управління технологічними процесами з використанням SCADA	8 447	7 255
Заборгованість за роботи з підкачки холодної води	3 937	5 565
Заборгованість за реагенти для очищення води	-	4 918
Інша кредиторська заборгованість	1 145	1 150
Всього	32 653	59 248

5.15. Поточна кредиторська заборгованість з бюджетом

Ф. № 1 р.1620

Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом Підприємством була представлена таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Заборгованість з ПДВ	-	1 012
Заборгованість з податку на доходи фізичних осіб	1 186	1 298
Заборгованість з рентної плати	215	1 367
Заборгованість з екологічного податку	255	373
Заборгованість з інших податків	229	522
Всього	1 885	4 572

5.16. Аванси отримані

Аванси отримані Підприємством були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Аванси отримані за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення	4 732	4 925
Аванси отримані за роботи та послуги надані за окремими замовленнями (встановлення, перевірка лічильників води, ремонтні роботи на відомчих мережах та інші роботи)	17	15
Аванси отримані за воду доочищену	444	627
Всього	5 193	5 567

У складі поточних зобов'язань за розрахунками з одержаних авансів обліковується заборгованість Підприємства за авансами, отриманими від кінцевих споживачів за надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Найбільша сума поточних зобов'язань за розрахунками з одержаних авансів доводиться на заборгованість по розрахункам за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення з населенням.

5.17. Поточні забезпечення

Ф. № 1 р.1660

Інформація про рух поточних забезпечень була представлена таким чином:

тис. грн.

	Забезпечення ймовірних витрат під судові справи	Забезпечення на виплату відпусток працівникам	Всього
Залишок станом на 31.12.2022	2 075	8 095	10 170
Нараховано	-	12 128	12 128
Використано	626	11 271	11 897
Зменшено забезпечень	1 090		1 090
Залишок станом на 31.12.2023	359	8 952	9 311
Нараховано		12 944	12 944
Використано	359	12 116	12 475
Зменшено забезпечень			
Залишок станом на 31.12.2024	-	9 780	9 780

9

5.18. Доходи майбутніх періодів

Ф. № 1 р.1665

Доходи майбутніх періодів Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Доходи майбутніх періодів	163	144
Всього	163	144

5.19. Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Розрахунки з іншими кредиторами (виконавчі листи, аліменти)	168	154
Заборгованість за гарантійними зобов'язаннями ЧМР	33 696	17 840
Інші поточні зобов'язання в т. ч. ПДВ термін оплати якого не настав	6 251	2 042
Всього	40 115	20 036

5.20. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Ф. № 2 р.2000

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Підприємства був представлений таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Дохід від надання послуг з централізованого водопостачання	221 512	185 179
Дохід від абонентської плати за водопостачання	21 572	20 903
Дохід від надання послуг з централізованого водовідведення	177 200	167 192
Дохід від абонентської плати за водовідведення	13 428	13 258
Дохід від реалізації товарів (вода доочищена, водолічильники та інші товари)	14 326	9 267
Дохід від надання послуг з аналізу води споживачів лабораторією	956	858
Дохід від надання послуг з врізання у водопровідні та каналізаційні мережі споживачами та ремонт відомчих мереж	2 585	2 461
Дохід від надання послуг з встановлення вузлів комерційного обліку споживачам	645	623
Дохід від надання послуг з обслуговування водолічильників споживачів	2 609	2 396
Дохід від очищення стічних вод з тимчасовим погодженням концентрації	3 711	3 508
Дохід від інших послуг наданих споживачам	1 075	1 239
Всього	459 619	406 884

5.21. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Ф. № 2 р.2050

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) Підприємства була представлена таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Собівартість від надання послуг з централізованого водопостачання	251 362	232 771
Собівартість абонентської плати водопостачання	13 792	11 418
Собівартість від надання послуг з централізованого водовідведення	185 948	152 897
Собівартість абонентської плати водовідведення	11 444	10 042
Собівартість реалізованих товарів(вода доочищена, водолічильники та інші товари)	4 545	2 650
Собівартість наданих послуг з аналізу води споживачів лабораторією	796	657
Собівартість наданих послуг з врізання у водопровідні та каналізаційні мережи споживачами та ремонту відомчих мереж	1 935	1 810
Собівартість наданих послуг з встановлення вузлів комерційного обліку споживачам	329	594
Собівартість наданих послуг з обслуговування водо лічильників споживачів	2 296	1 995
Собівартість очищення стічних вод з тимчасовим погодженням концентрації	1 500	1 688
Собівартість інших послуг наданих споживачам	2 985	2 787
Всього	476 932	419 309

5.22. Інші операційні доходи

Ф. № 2 р.2120

Інші операційні доходи Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Дохід від розміщення коштів на банківських рахунках	1 174	2 275
Отримані штрафи, пені	1 967	3 405
Фінансова підтримка від засновника	77 212	51 975
Відшкодування судових витрат	396	377
Дохід від коригування резервів та забезпечень	242	6 678
Благодійна допомога коштами	-	20 395
Отримання безкоштовно реагентів та матеріалів	5 428	13 956
Інші операційні доходи	278	302
Всього	86 697	99 363

Інші операційні доходи зменшились в 2024 році Підприємство не отримувало благодійну допомогу коштами. Фінансова підтримка на відшкодування поточних витрат, які виникають в процесі господарської діяльності та входять до собівартості реалізованих підприємством послуг надана в 2024 році збільшилась на 25 237 тис. грн. в зв'язку з невідповідністю собівартості надання послуг населенню з централізованого водопостачання та водовідведення встановленим НКРЕКП тарифам, які не переглядались з початку 2022 року.

Крім того в 2024 та 2023 році підприємство співпрацювало з міжнародними організаціями такими як Представництво дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) яке здійснювало безкоштовно поставку реагентів для очистки води.

Отримано гуманітарну допомогу від ГО «ГОУЛОКАЛ», а саме насос для відкачування стічних вод на 2 815 тис. грн., затвори 7 штук на 3 19 тис. грн. та один трансформатор на суму 3 тис. грн.

5.23. Адміністративні витрати

Ф. № 2 р.2130

Адміністративні витрати Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Оплата праці	17 808	15 760
Відрахування на соціальні засоби	3 417	2 988
Амортизація	145	149
Матеріальні витрати	1 019	1 388
Інші витрати	1 768	1 335
Всього	24 157	21 620

5.24. Витрати на збут

Ф. № 2 р.2150

Витрати на збут Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Оплата праці	2 360	2 095
Відрахування на соціальні засоби	521	462
Амортизація	522	410
Матеріальні витрати	1 097	1 020
Інші витрати	690	496
Всього	5 190	4 483

5.25. Інші операційні витрати

Ф. № 2 р.2180

Інші операційні витрати Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Витрати на створення резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості	6 530	6 480
Амортизація безкоштовно отриманих основних засобів	403	445
Судові витрати	395	432
Допомога ЗСУ	1 342	855
Інші витрати	1 192	1 164
Всього	9 862	9 376

5.26. Інші доходи

Ф. № 2 р. 2240

Інші доходи Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Дохід від неопераційної курсової різниці	886	500
Дохід в сумі амортизації безкоштовно отриманих основних засобів	2 973	972
Всього	3 859	1 472

Дохід в сумі амортизації включає суму амортизації нараховану на отриману гуманітарну допомогу в 2023 році на 220 тис. грн

5.27. Фінансові витрати

Ф. № 2 р.2250

Фінансові витрати Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Відсотки та плата за надання позики за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р.	4 135	5 088
Відсотки та плата за надання позики за Договором про субкредитування №13010-05/63 від 17.06.2015р.	11 870	10 366
Всього	16 005	15 454

Фінансові витрати це витрати на позики, які включають в себе витрати на сплату відсотків та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченням коштів.

Підприємство капіталізує витрати на позику, що має безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частину вартості цього активу.

Після введення в експлуатацію активу, придбаного за рахунок позики, сплата відсотків та інші витрати пов'язані з позиками відносяться на фінансові витрати підприємства та визнаються Підприємством як витрати в тому періоді, в якому вони були понесені.

5.28. Інші витрати

Ф. № 2 р.2270

Інші витрати Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Витрати від неопераційної курсової різниці	35 881	13 506
Інші витрати	1 611	45
Всього	37 492	13 551

5.29. Встановлення тарифів

В період з 01.01.2024р по 31.12.2024р. на підприємстві діяли такі тарифи на послуги:

Послуга	Тариф, грн/куб. м (без ПДВ)
З 01.01.2024 по 31.05.2024	
Централізоване водопостачання (суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 2863 від 22.12.2021 – 5,42
Централізоване водопостачання (не суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 2863 від 22.12.2021 – 11,54
Централізоване водовідведення (суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 2863 від 22.12.2021 – 6,59
Централізоване водовідведення (не суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 2863 від 22.12.2021 – 11,50
З 01.06.2024 по 31.12.2024	
Централізоване водопостачання (суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 1028 від 28.05.2024 – 10,51
Централізоване водопостачання (не суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 1028 від 28.05.2024 – 20,19
Централізоване водовідведення (суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 1028 від 28.05.2024 – 11,32
Централізоване водовідведення (не суб'єктам ЦВВ)	Постанова НКРЕКП № 1028 від 28.05.2024 – 17,09

5.30. Витрати (дохід) з податку на прибуток

Витрати (дохід) з податку на прибуток Підприємства були представлені таким чином:

тис. грн.

	2024	2023
Поточний податок на прибуток	-	-
Відстрочений податковий актив	1 131	155
Сплата авансового внеску з податку на прибуток	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1 131	155

Прибуток Підприємства підлягав оподаткуванню в Україні. Підприємства, що працюють в Україні, оподатковувалися податком на прибуток підприємств за ставкою 18 % протягом 2024р. (2023р. - 18%).

5.30. Розкриття інформації за сегментами

У цілях управління Підприємство ідентифікує два операційних сегмента «послуги з централізованого водопостачання» і «послуги централізованого водовідведення» які включають послуги та абонентську плату на них.

Управлінський персонал здійснює моніторинг діяльності кожного з операційних сегментів окремо для цілей прийняття рішень про розподіл ресурсів і оцінки результатів їх діяльності. Результати діяльності сегментів оцінюються на основі операційного прибутку або збитку.

Доходи та витрати операційних сегментів представлені доходами та витратами, що безпосередньо можуть бути віднесені до цих сегментів, та витратами, які розподіляються на систематичній основі.

2024 р.	Централізоване водопостачання	Централізоване водовідведення	Нерозподілені статті	Всього
Чистий дохід від реалізації	243 084	190 628	25 907	459 619
Інші операційні доходи	53 858	23 354	9 485	86 697
Інші фінансові доходи	-	-	-	-
Інші доходи	1 355	1 215	1 289	3 859
Усього доходів	298 297	215 197	36 681	550 175
Собівартість реалізованих послуг	260 449	195 845	20 638	476 932
Адміністративні витрати	12 538	10 658	961	24 157
Витрати на збут	-	-	5 190	5 190
Інші операційні витрати	3 330	3 200	3 332	9 862
Фінансові витрати	8 556	7 449	-	16 005
Інші витрати	17 618	18 263	1 611	37 492
Усього витрат	302 491	235 415	31 732	569 638
Фінансовий результат діяльності до оподаткування	-4 194	-20 218	4 949	-19 463
Податок на прибуток	598	469	64	1 131
Фінансовий результат діяльності Підприємства	-3 596	-19 749	5 013	-18 332

2023 р.	Централізоване водопостачання	Централізоване водовідведення	Нерозподілені статті	Всього
Чистий дохід від реалізації	206 082	180 450	20 352	406 884
Інші операційні доходи	78 237	11 711	9 415	99 363
Інші фінансові доходи	-	-	-	-
Інші доходи	380	120	972	1 472
Усього доходів	284 699	192 281	30 739	507 719
Собівартість реалізованих послуг	244 189	162 940	12 180	419 309
Адміністративні витрати	10 941	9 884	795	21 620
Витрати на збут	-	-	4 483	4 483
Інші операційні витрати	3 175	3 305	2 896	9 376
Фінансові витрати	8 565	6 889	-	15 454
Інші витрати	7 400	6 151	-	13 551
Усього витрат	274 270	189 169	20 354	483 793
Фінансовий результат діяльності до оподаткування	10 429	3 112	10 385	23 926
Податок на прибуток	68	20	67	155
Фінансовий результат діяльності Підприємства	10 497	3 132	10 452	24 081

5.31. Операції з пов'язаними сторонами

Для цілей цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона контролює, контролюється або перебуває під загальним контролем з другою стороною або здійснює значний вплив на другу сторону при прийнятті фінансових або операційних рішень. Розглядаючи всі можливі відносини пов'язаних сторін, увага спрямовується на сутність відносин, а не лише на юридичну форму.

Пов'язані сторони можуть укладати операції, які незв'язані сторони можуть не робити, а транзакції між пов'язаними сторонами можуть не здійснюватися на тих самих умовах, що й угоди між непов'язаними сторонами.

Підприємство повністю у розмірі 100% контролюється територіальною громадою міста Черкаси в особі Черкаської міської рада.

Пов'язані сторони Підприємства представлені контрагентами, які об'єднуються з Підприємством через ключового власника Черкаську міську раду. Іншим комунальним підприємствам підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за фіксованими цінами та в не істотних розмірах.

Згідно з наявними критеріями визначення пов'язаних сторін, пов'язані сторони Підприємства представлені:

- а) вищим управлінським персоналом;
- б) компаніями, у яких спільний ключовий управлінський персонал;
- в) компаніями, що перебувають під спільним контролем.

ПЕРЕЛІК ПОВ'ЯЗАНИХ ОСІБ:

КП "Комбінат комунальних підприємств " ЧМР

КП "Дирекція парків"ЧМР

Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення "Міськвітло" Черкаської міської ради

КП "Черкаське експлуатаційне лінійне управління автомобільних шляхів" Черкаської міської ради

КП "Благоустрій" Черкаської міської ради

КП "Черкасиелектротранс" ЧМР

Комунальне підприємство теплових мереж «Черкаситеплокомуненерго» ЧМР

Черкаської міської ради код ЄДРПОУ 02082522 – єдиний власник територіальна громада міста Черкаси в особі Черкаської міської ради;

директор підприємства: СухарьковІванВасильович.

Розкриття інформації проводиться по КПТМ «Черкаситеплокомуненерго».

Відповідно до договорів КПТМ «Черкаситеплокомуненерго» надає КП «Черкасиводоканал» послуги з підкачки холодної води насосами, встановленими на центральних теплових пунктах КПТМ «Черкаситеплокомуненерго» та послуги теплової енергії для опалення приміщень, в той же час КП «Черкасиводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за фіксованими тарифами затвердженими НКРЕКП та реалізує питну воду доочищену КПТМ «Черкаситеплокомуненерго».

Іншим комунальним підприємствам надаються тільки послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в незначних обсягах та за фіксованими тарифами затвердженими НКРЕКП.

Витрати на заробітну плату вищого керівництва були представлені таким чином:

тис. грн.

	2023	2024
Заробітна плата	1 914	2 083
Внески в єдиний соціальний фонд	265	308
Всього	2 179	2 391

Залишки заборгованості за операціями з пов'язаними сторонами становили:

тис. грн.

	31.12.2023	31.12.2024
Розрахунки з іншими пов'язаними сторонами		
Торгова дебіторська заборгованість КПТМ		
«Черкаситеплокомуненерго»	1 371	2 560
Разом дебіторська заборгованість	1 371	2 560
Торгова кредиторська заборгованість КПТМ		
«Черкаситеплокомуненерго»	3 937	5 565
Фінансові та інші зобов'язання перед пов'язаними особами (гарантійні зобов'язання ЧМР)	33 696	17 840
Разом кредиторська заборгованість	37 633	23 405

Операції Підприємства з пов'язаними сторонами включали:

тис. грн.

	2023	2024
Реалізація товарів, робіт, послуг пов'язаним сторонам КПТМ		
«Черкаситеплокомуненерго»	14 469	21 189
Придбання товарів, робіт, послуг у пов'язаних сторін КПТМ		
«Черкаситеплокомуненерго»	29 421	32 476
Фінансові та інші операції ЧМР виконано гарантійних зобов'язань	49 783	35 863
Отримання фінансової підтримки від пов'язаних осіб ЧМР	51 975	77 212

Торговельні операції з пов'язаними особами проводились на звичайних ринкових умовах.

Виконання зобов'язань за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р. (укладений на підставі Угоди про позику «Проект розвитку міської інфраструктури» між Міжнародним банком реконструкції та розвитку та Україною № 4869-UA від 26 травня 2008 року) станом на 31 грудня 2023 р. та станом на 31 грудня 2024 р. забезпечено Гарантією Черкаської міської ради від 10 вересня 2009р. № 2, яка надана Черкаською міською радою Міністерству фінансів України. У 2024 році Черкаською міською радою виконано гарантійні зобов'язання та проведено оплату за Договором про субкредитування №28010-02/144 від 29.12.2009р. на суму 35 863 тис. грн. або 869 934,03 дол. США по курсу НБУ на дату сплати. Заборгованість перед гарантом на 31.12.2024 року складає 17 840 тис. грн., що відображено в рядку 1690 Ф1 Балансу. Станом на 31.12.2023 року заборгованість перед гарантом – Черкаською міською радою – 33 696 тис. грн.

5.32. Договірні зобов'язання по майбутніх операціях і умовні факти господарського життя

Умовні та контрактні зобов'язання

Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які, окрім іншого, можуть збільшити фінансовий тиск на платників, у кінцевому рахунку, стають причиною нарахування додаткових зобов'язань з податків, штрафів і пені.

Признано штрафів в 2023 році на 626 тис. грн., виграно судові справи та зменшено забезпечень на 1 090 тис. грн.

В 2024 році погашено заборгованість за рахунок забезпечення ймовірних витрат під судові справи в сумі 359 тис. грн. Станом на 31.12.2024 року забезпечень не сформовано у зв'язку в відсутності неузгоджених та непогашених штрафних санкцій.

Податкова система

В даний час в Україні діє Податковий Кодекс України та ряд законів і нормативних актів відносно податків, зборів, внесків. Податки, які сплачуються Підприємством, включають податок на додану вартість, податок на прибуток, нарахування на фонд заробітної плати Єдиного соціального внеску, військового збору, рентної плати за використання водних ресурсів, екологічний податок, а також інші податки і збори. Нормативні документи, які регулюють ці податки, іноді мають неоднозначне трактування, а окремі положення та роз'яснення часто нечіткі або не узгоджені. Існують різні точки зору відносно тлумачення правових норм серед державних міністерств і організацій (наприклад, фіскальної служби та її підрозділів), що викликає загальну невизначеність і створює підстави для конфліктних ситуацій.

Перераховані фактори визначають наявність в Україні податкових ризиків діяльності підприємства.

Керівництво Підприємства вважає, що його діяльність здійснюється в повній відповідності з діючим законодавством, що регулює його діяльність, і що Підприємство нарахувало всі відповідні податки у відповідності до чинного законодавства. В тих випадках, коли існує невизначеність відносно сум податків до сплати, нарахування проводиться виходячи з оцінок керівництва Підприємства на основі аналізу інформації, що є в її розпорядженні.

Юридичні зобов'язання

В ході звичайної діяльності Підприємство має справу із судовими позовами та претензіями. Керівництво вважає, що максимальна відповідальність за зобов'язаннями, що є наслідком таких позовів або претензій, в разі виникнення такої, крім уже визнаних у фінансовій звітності, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Підприємства. Керівництво вважає, що не існує ризиків пов'язаних з податковою заставою активів Підприємства.

6. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Основні фінансові зобов'язання Підприємства включають кредиторську заборгованість. Зазначені фінансові зобов'язання призначені, головним чином, для забезпечення фінансування поточної діяльності Підприємства.

Підприємство не брало участі в будь-яких операціях з використанням похідних фінансових інструментів. Загальна програма управління ризиками спрямована на відстеження динаміки фінансового ринку України і зменшення його потенційного негативного впливу на результати діяльності Підприємства.

В процесі своєї діяльності Підприємство піддається дії різних фінансових ризиків, зокрема впливу змін валютних курсів, ризику ліквідності, кредитного ризику, ринкового ризику і ризику процентної ставки. Загальна програма управління ризиками в Підприємстві приділяє особливу увагу непередбачуваності фінансових ринків і має на меті звести до мінімуму їх негативні наслідки для результатів діяльності. Мета управління операційними і юридичними ризиками - забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур і політики, направлених на зведення цих ризиків до мінімуму.

6.1. Політика управління ризиками

Підприємство відстежує і управляє фінансовими ризиками, які виникають в ході її діяльності. Цими ризиками є кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності.

Основні фінансові зобов'язання Підприємства включають торговельну та іншу кредиторську заборгованість. Основною метою даних фінансових зобов'язань є фінансування операцій Підприємства для підтримки її діяльності. Фінансовими активами, якими володіє Підприємство, є торговельна та інша дебіторська заборгованість і грошові кошти.

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2024</u>
	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>
Фінансові активи	80 424	85 189
Гроші та їх еквіваленти	16 894	20 104
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	60 802	61 997
Інша дебіторська заборгованість	2 728	3 088
Фінансові зобов'язання	439 255	452 639
Довгострокові та поточні зобов'язання	343 431	346 761
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	86 513	96 098
Довгострокові та поточні забезпечення	9 311	9 780

6.2. Ризик ліквідності

Основою управління ризиком ліквідності Підприємства є постійне підтримання наявності достатнього рівня грошових коштів, ліквідних фінансових ресурсів для виконання зобов'язань при настанні термінів їх погашення. Основу фінансових ресурсів, відмінних від високоліквідних ресурсів – грошових коштів Підприємства, складають розрахунки зі споживачами. З метою управління ризиком ліквідності та кредитним ризиком Підприємства, використовується практика авансування споживачами при одночасному застосуванні умов безвідсоткового товарного кредитування, що надаються постачальниками. Підприємства здійснює постійний моніторинг стану розрахунків споживачів та інших дебіторів за надані товари, роботи, послуги, активно застосовуючи механізми впливу на боржників, передбачені законодавством про житлово – комунальні послуги, такі як відключення, зниження обсягів споживання, застосування штрафних санкцій, що дозволяє досягати ефективного стану управління ризиком ліквідності. Підприємства аналізує свої активи та зобов'язання за строками їх погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

6.3. Кредитний ризик.

Найвищого кредитного ризику Підприємство зазнає з торгової дебіторської заборгованості за послуги з водопостачання та водовідведення. Вказаний ризик періодично оцінюється. Станом на 31.12.2024 року підприємством створено резерв на знецінення торгової дебіторської заборгованості у сумі 29 506 тис. грн.

З метою управління кредитним ризиком та оперативного впливу на рівень розрахунків споживачів у Підприємства запроваджено систему контролю за рівнем розрахунків споживачів за отримані послуги з водовідведення та водопостачання та інші надані роботи, послуги. Підприємством застосовуються різноманітні механізми розрахунків з дебіторами (заліки, переведення боргу, інше), здійснюється постійна робота з досудового стягнення боргів, у тому числі з використанням механізмів, передбачених законодавством, в інших випадках на постійній основі проводиться претензійно-позовна робота зі стягнення заборгованостей у судовому порядку. Ризиковим сегментом у розрахунках за спожиті послуги є населення, щодо якого у Підприємства законодавчо обмежені процедури управління станом заборгованості та відносно якого проводиться державна політика щодо розрахунків з постачальниками шляхом компенсації різниці в тарифах, яка здійснюється зі значними інтервалами. За виключенням такого сегменту Підприємство успішно контролює та управляє кредитними ризиками, пов'язаними із погашенням боргів.

Ризик концентрації бізнесу

Господарська діяльність Підприємства зосереджена на території м. Черкаси. Законодавство, що впливає на діяльність Підприємства в Україні, схильне до частих змін. Внаслідок цього активи і діяльність Підприємства можуть бути схильні до ризику у разі негативних змін у політичному і діловому середовищі.

Управління капіталом

Підприємство здійснює управління капіталом для забезпечення безперервної діяльності в осяжному майбутньому і одночасної максимізації прибутку за рахунок оптимізації співвідношення позикових і власних коштів.

Підприємство здійснює контроль капіталу, використовуючи співвідношення власних і позикових коштів, яке розраховується шляхом ділення чистої заборгованості на суму капіталу. У чисту заборгованість включаються кредити і позики, торговельна та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

6.4.Співвідношення позикових і власних коштів на звітну дату представлено наступним чином:

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2024</u>
	<u>тис. грн.</u>	<u>тис. грн.</u>
<i>Довгострокові та поточні довгострокові зобов'язання</i>	343 431	346 761
<i>Торговельна та інша кредиторська заборгованість</i>	86 513	96 098
<i>Поточні забезпечення</i>	9 311	9 780
<i>За вирахуванням грошей та їх еквівалентів</i>	(16 894)	(20 104)
Чисті позикові кошти	422 361	432 535
<i>Власний капітал</i>	260 922	303 768
Співвідношення чистих позикових коштів до власного капіталу	1,62	1,42

6.5. Події після звітної дати

4Наразі військовий стан подовжено та він діє на дату складання та затвердження цієї фінансової звітності.

КП «Черкасиводоканал» є підприємством життєзабезпечення інфраструктури міста і в період військової агресії стало одним з міст України, яке приймає біженців з усієї країни та виконує всі необхідні вимоги для безперебійної діяльності підприємства. Підприємство стикається з наступними викликами, а саме: частина робітників було мобілізовано до лав збройних сил України, частина працівників евакуювалась, розірвано деякі ланцюги постачання матеріалів, частково призупинено плани реконструкції основних засобів підприємства. В наслідок пошкодження енергетичної інфраструктури України та застосування екстрених аварійних відключень світла підприємство змушене придбавати обладнання для альтернативного енергозабезпечення централізованого водопостачання та водовідведення.

На момент підписання даної фінансової звітності Керівництво не може достовірно оцінити весь майбутній вплив цих подій на діяльність Підприємства та майбутню фінансову звітність. Керівництво проводить всі можливі заходи для безперебійного надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Директор КП «Черкасиводоканал»

Іван СУХАРЬКОВ

Головний бухгалтер

Людмила ХЛУСЕВИЧ